

Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Centru), (jud. I. Maxim)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Pahopol, I. Dutca, O. Cojocar)

DECIZIE

07 iulie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios
administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Ala Cobăneanu
Galina Stratulat
Dumitru Mardari
Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de IMSP Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Anișoara Cimil împotriva IMSP Spitalul Clinic Traumatologie și Ortopedie cu privire la constatarea încălcării dreptului la muncă, restabilirea la locul de muncă urmare a eliberării nelegitime și repararea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei din 24 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de către Anișoara Cimil, casată hotărârea din 10 iunie 2020 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) și emisă o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost admisă,

c o n s t a t ă :

La 04 septembrie 2019, Anișoara Cimil a depus cerere de chemare în judecată (concretizată pe parcurs) împotriva IMSP Spitalul Clinic Traumatologie și Ortopedie cu privire la constatarea încălcării dreptului la muncă prin faptul emiterii și punerii în aplicare a ordinului nr. 75 din 29 mai 2019 și repararea prejudiciului moral.

În argumentarea acțiunii reclamanta a indicat că, în baza ordinului nr.22-c din 02 martie 2011 „Cu privire la angajarea la serviciu,, a fost angajată în funcția de medic fizioterapeut în secția reabilitare funcțională în ortopedie și traumatologie a IMSP Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie și numită, în același timp, în calitate de șef secție și medic kinetoterapeut în aceeași secție pe 0,5 salariu.

În temeiul ordinului nr.75 din 29 mai 2019 a fost suspendat dreptul său de practicare a activității de medic și șef secție nr. 3 a IMSP Spitalul Clinic

Traumatologie și Ortopedie potrivit art.78 alin.(2) lit. a) Codul muncii, iar încetarea suspendării contractului de muncă s-a produs ca urmare a emiterii ordinului nr.94-p din 21 iunie 2019, adus la cunoștința reclamantei la 16 iulie 2019.

Reclamanta a invocat că, termenul de 30 de zile, stabilit de lege cu privire la desfășurarea anchetei de serviciu în contextul suspendării contractului individual de muncă a fost vădit depășit și a expirat la 30 iunie 2019. În aceeași ordine de idei, a relevat că, administrația IMSP Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie SCTO a avut suficient timp să examineze și să se pronunțe asupra pretinselor temeuri de suspendare a activității de medic și șef secție nr.3 în limitele notelor de serviciu nr.01-13/585 și nr.01-13/605 din 28 mai 2019 privind situația tensionantă și stresantă, la care sunt făcute referințe în ordinul contestat.

Ordinul nr.75 din 29 mai 2019 prin care a fost suspendat dreptul de practicare a activității de medic și șef al secției nr. 3 nu conține referințe la gravitatea pretensei fapte comise de ea, nu conține o apreciere juridică a situației tensionante și stresante în cadrul secției nr.3 relativ competențelor funcționale de medic reabilitolog și/sau manageriale de șef de secție, care ar decurge din fișa postului sau contractul de muncă, iar, din aceste considerente, contravine prevederilor art.210 Codul muncii.

Prin urmare, drepturile sale de salariat au fost grav încălcate, deoarece nemotivat a fost lipsită de dreptul de a munci și primi salariu în calitate de medic reabilitolog și șef de secție pentru perioada 29 mai 2019 – 16 iulie 2019.

La 03 iulie 2019, reclamanta a solicitat revocarea imediată și necondiționată a ordinului nr.75 din 29 mai 2019 cu repunerea în dreptul la muncă de în calitate de medic reabilitolog și șef al secției nr.3. Răspunsul IMSP Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie a fost adus la cunoștința reclamantei la 16 iulie 2019 prin expedierea ordinului nr.94-p din 21 iunie 2019 „Cu privire la încetarea suspendării contractului individual de muncă nr.11 din 01 martie 2011, precum și a ordinului nr.95-p din 21 iunie 2019 „Cu privire la concedierea disciplinară a salariatei Cimil Anișoara în temeiul art.86 alin. (1) lit. g) al Codului muncii”.

Reclamanta a mai relatat că, la 09 august 2019, prin scrisoarea nr. 01-12/1256 din 29 iulie 2019 a fost informată că, potrivit statelor de personal al IMSP Spitalului Clinic de Traumatologie și Ortopedie, din anul 2015 – 2019 a fost angajată doar în funcția de șef de secție (cu efort de medic fizioterapeut), astfel nerecunoscându-se faptul că a lucrat și în calitate de medic. În viziunea ei, prin scrisoarea nominalizată, administrația IMSP Spitalului Clinic de Traumatologie și Ortopedie expres a recunoscut că ea deține calitatea funcțională de medic fizioterapeut de rând cu cea de șef de secție, fapt ce necesită și stabilirea unor eventuale încălcări ale exercitării profesiei de medic, inclusiv pentru temeinicia suspendării.

Reclamanta a menționat că, ordinul nr. 95-p din 21 iunie 2019 ”Cu privire la concedierea disciplinară a salariatei Cimil Anișoara în temeiul art. 86 alin. (1) lit. g) din Codul muncii”, emis de către IMSP Spitalului Clinic de Traumatologie și Ortopedie este ilegal, atât din punct de vedere a normelor de drept material, cât și

din punct de vedere al procedurii de constatare și sancționare a abaterii disciplinare.

Reclamanta Anișoara Cimil a solicitat instanței de judecată: 1) constatarea încălcării dreptului la muncă a reclamantei Anișoara Cimil, medic și șef secție nr. 3 "Reabilitarea funcțională în ortopedie și traumatologie" a IMSP Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie de către angajatorul IMSP Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie prin faptul emiterii și punerii în aplicare a ordinului nr. 75 din 29.05.2019; 2) repararea de către IMSP Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie a prejudiciului moral, cauzat angajatei Anișoara Cimil ca urmare a suspendării ilegale a dreptului de practicare a activității de medic și șef secție nr. 3 a IMSP Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie în mărime de 1 (unu) leu; 3) constatarea nulității ordinului nr. 95-p din 21.06.2019 "Cu privire la concedierea disciplinară a salariatei Anișoara Cimil în temeiul art. 86 alin. (1) lit. g) din Codul muncii", emis de către IMSP Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie; 4) restabilirea reclamantei Anișoara Cimil în funcția de medic și șef secție nr. 3 "Reabilitarea funcțională în ortopedie și traumatologie" a IMSP Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie; 5) încasarea din contul IMSP Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie în beneficiul reclamantei Anișoara Cimil a salariului neachitat (reieșind din salariul mediu lunar brut) pentru perioada suspendării, cuprinsă între 29 mai 2019-16 iulie 2019, în sumă de 8 725 (opt mii șapte sute douăzeci și cinci) lei; 6) încasarea din contul IMSP Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie în beneficiul reclamantei Anișoara Cimil a salariului (reieșind din salariul mediu lunar brut) pentru absență forțată de la serviciu, cuprinsă perioada 16 iulie 2019 – 18 martie 2020, în sumă de 46 049 (patruzeci și șase mii patruzeci și nouă) lei; 7) repararea de către IMSP Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie a prejudiciului moral, cauzat angajatei Anișoara Cimil ca urmare a concedierii ilegale din funcția de medic și șef secție nr. 3 a IMSP Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie în mărime de 1 (unu) leu. Totodată, a solicitat dispunerea executării imediate în hotărârii judecătorești în partea restabilirii în funcția de medic și șef secție nr. 3 "Reabilitarea funcțională în ortopedie și traumatologie" a IMSP Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie și încasarea unui salariu mediu lunar brut în mărime de 5 700 (cinci mii șapte sute) lei.

Prin hotărârea din 10 iunie 2020 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) cererea de chemare în judecată înaintată de Anișoara Cimil împotriva IMSP Spitalul Clinic Traumatologie și Ortopedie cu privire la constatarea încălcării dreptului la muncă, restabilirea la locul de muncă urmare a eliberării nelegitime și repararea prejudiciului material și moral a fost respinsă ca neîntemeiată.

Pentru a respinge acțiunea prima instanță, criticând afirmațiile reclamantei, a reținut că, atât ordinul de dispunere a efectuării anchetei de serviciu, cât și ordinul de suspendare a contractului individual de muncă au fost emise în aceeași zi – 29 mai 2019. Faptul că ordinul prin care a fost dispusă organizarea anchetei de serviciu are un număr ulterior (nr. 77) ordinului de suspendare a contractului individual de

muncă (nr. 75) nu reprezintă un aspect care ar demonstra caracterul pretins ilegal al ordinului de suspendare. Atribuirea unui număr sau altul unui act este o chestiune de ordin tehnic care nu este de natură să afecteze valabilitatea actului în sine.

La fel la acest capitol, instanța a observat că ordinul nr. 75 din 29 mai 2019 al IMSP Spitalului Clinic Traumatologie și Ortopedie, conține temeiul juridic al suspendării contractului de muncă – art. 78 alin. (2) lit. a) din Codul muncii. În același timp, ordinul de suspendare nu poate să conțină datele privind gravitatea faptei. Acest lucru nu este posibil, deoarece este încă incert faptul dacă persoana a comis sau nu o abatere disciplinară la această etapă. În urma efectuării anchetei de serviciu se va putea constata fapta și gravitatea acesteia. Mai mult, Codul muncii nu cere ca în ordinul de suspendare să se regăsească referințe la gravitatea faptei comise de salariat și care ar justifica necesitatea organizării anchetei de serviciu. În această privință, argumentul reclamantei a fost apreciat ca lipsit de orice suport normativ și rațional.

Cu privire la pretinsa blocare în sistemul de evidență a pacienților și de interdicere a accesului la biroul de serviciu, instanța a relevat că dispozițiile legale privind suspendarea din funcție pot avea un caracter necesar atunci când sunt determinate de situații cu caracter temporar care fac imposibilă exercitarea funcției. De fapt, suspendarea din funcție ar putea fi dictată de necesitatea de a asigura protecția instituției față de pericolul continuării activității ilicite și al extinderii consecințelor periculoase ale faptei.

În privința concedierii reclamantei, prima instanță a menționat că, în ordinul nr. 95-p din 21 iunie 2019 s-au reținut mai multe abateri disciplinare, și anume că: reclamanta a demonstrat în activitatea sa promovarea unui management defectuos și un comportament manifestat prin defăimarea colegilor în prezența pacienților, a personalului sanitar și a altor persoane, precum și folosirea unor expresii în scopul de a compromite încredere în asistentele medicale din cadrul secției. Acest comportament constituie o încălcare a regulilor etice și deontologice (art. 80, 81 din Codul deontologic al lucrătorului medical și al farmacistului); nu a asigurat transparență în activitatea secției, creând situații de confuzie referitor la graficul de muncă al personalului medical; nu a fixat în documentația medicală a pacientei învoirea/plecarea acesteia din secție. Pacienta Sîli Maria a lipsit nemotivat din secție la în intervalul de timp cuprins între 01 iunie 2019 – 02 iunie 2019; a menținut un climat stresant în cadrul secției în privința lucrătorilor medicali prin amenințări de a scrie cereri de eliberare din funcție, în caz contrar, le va crea probleme în cadrul USFM „Nicolae Testemițeanu”.

Toate abaterile disciplinare care au stat la baza emiterii ordinului de concediere a reclamantei, a fost redate în procesul-verbal al Comisiei de anchetă nr.3 din 18 iunie 2019, precum și în procesul-verbal nr. 3 din 19 iunie 2019 al ședinței Comitetului de Bioetică a IMSP Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie.

La emiterea ordinului de concediere s-a avut în vedere faptul că reclamanta nu

era la prima abatere disciplinară. Astfel, prin Ordinul nr. 93 din 10 august 2018 al IMSP Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie, reclamantei i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară – avertisment. De asemenea, prin Ordinul nr. 74 din 27 mai 2019 al IMSP Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie, reclamantei i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară – mustrare aspră.

Prima instanță a observat că, cele imputate reclamantei nu au fost negate nici măcar în cerere de chemare în judecată. În schimb, atât reclamanta, cât și reprezentantul acesteia au invocat aspecte procedurale. Astfel, instanța a menționat că, din punct de vedere a garanțiilor procedurale, constatarea abaterilor disciplinare ale reclamantei a avut loc în cadrul unei anchete de serviciu, în cadrul căreia, potrivit declarațiilor martorilor audiați în cadrul dezbaterilor judiciare, Anișoara Cimil a avut posibilitate să formuleze și să susțină toate apărările în favoarea sa și să ofere comisiei împuternicite să realizeze ancheta de serviciu toate probele și motivațiile pe care le consideră necesare.

În fine, prima instanță respingând succesiv criticile reclamantei, nu a constatat vreun temei de nulitate a ordinului nr. 95-p din 21 iunie 2019 cu privire la concedierea salariatei Anișoara Cimil și a respins această pretenție, cât și celelalte pretenții subsecvente.

Prin decizia din 24 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de către Anișoara Cimil, casată hotărârea din 10 iunie 2020 a Judecătorei Chișinău (sediul Centru) și emisă o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost admisă în modul formulat.

În motivarea soluției de admitere a acțiunii, instanța de apel a reținut că, soluția dată de instanța ierarhic inferioară este greșită, iar acest fapt se datorează, în principal, desconsiderării prevederilor art. 89 alin. (2) din Codul muncii, potrivit căruia legiuitorul a stabilit în mod expres o excepție de la regula generală cu privire la repartizarea sarcinii de probațiune, astfel încât în speța dedusă judecării angajatorul este acela care urmează să dovedească legalitatea ordinelor contestate de salariat.

Cu referire la fondul cauzei, ținând cont de ordinea succesivă a pretențiilor din acțiune, instanța de apel a menționat că, organizarea anchetei de serviciu nu este un drept absolut și nelimitat al angajatorului și nu poate fi exercitat de acesta fără a justifica temeinicia rezultată din gravitatea pretensei abateri disciplinare. Iar, pe cale de consecință, contractul individual de muncă poate fi suspendat, potrivit art. 78 alin. (2) lit. a) din Codul muncii, doar în cazul și pe durata anchetei de serviciu, efectuate exclusiv în condițiile legii.

În viziunea instanței de apel, ordinul nr. 77 din 29 mai 2019 ”Cu privire la efectuarea anchetei de serviciu” nu conține mențiuni cu privire la gravitatea pretensei abateri comise de salariatul Anișoara Cimil și impactul acestei abateri asupra funcționării normale a instituției, iar conținutul său nu denotă o justificare obiectivă și rezonabilă în vederea organizării anchetei de serviciu. Astfel, nici suspendarea

contractului individual de muncă nu poate fi reținută ca fiind justificată în situația unei organizări defectuoase a anchetei de serviciu.

Instanța de apel a apreciat critic concluzia primei instanțe potrivit căreia ”funcția de șef de secție (menționată în ordinul de suspendare) presupunea și o încărcătură de activitate ce ține de curarea pacienților, iar reclamanta nu putea să se aștepte în mod rezonabil să-și continue activitatea de medic pe perioada suspendării contractului și a desfășurării anchetei de serviciu, or, funcțiile de medic conform statelor de personal pe secție erau ocupate. Respectiv, în această perioadă reclamanta nu putea să-și continue activitatea de medic, or această funcție era prestată în virtutea funcției de șef de secție. Această concluzie decurge în mod logic din conexiunea activității de medic cu cea de șef de secție”.

Reținând probatoriul livrat de părți, instanța de apel a menționat că, Anișoara Cimil deținea două funcții distincte: de medic și șef de secție, iar o pretinsă suspendare din funcția de șef de secție, nu determina în mod implicit și suspendarea din funcția de medic. Angajatorul în persoana IMSP Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie a recurs însă la deconectarea apelantei de la sistemul de evidență a pacienților și la sigilarea biroului în care aceasta activa.

Cu privire la concedierea reclamantei, instanța de apel a reiterat că, la concedierea salariatului din motivul încălcării repetate a obligațiilor de muncă, dacă instanța va constata că sancțiunea disciplinară a fost aplicată cu încălcarea legislației, această concluzie urmează a fi motivată în hotărâre. Urmează a fi motivată și concluzia instanței privind corectitudinea sancțiunii aplicate anterior, indiferent dacă aceasta a fost sau nu contestată de salariat. Aceasta înseamnă că instanța de judecată urmează să verifice legalitatea nu doar a ordinului nr. 95-p din 21 iunie 2019, dar și a ordinelor nr. 93 din 10 august 2018 și nr. 74 din 27 mai 2019.

Astfel, instanța de apel a menționat că prin ordinul nr. 93 din 10 august 2018 ”Cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare” apelanta Anișoara Cimil a fost sancționată disciplinar cu avertisment pentru o pretinsă completare defectuoasă a fișei medicale unei pacientei. Totuși, potrivit materialelor cauzei, în perioada în care a fost comisă pretinsa abatere disciplinară, Anișoara Cimil se afla în concediu, iar foaia de prescripții medicale (formularul nr. 003/e) a pacientei la rubricile care conțin corectări a fost completată de medicul curant Lilian Zavidei, și nu de reclamantă. Instanța de apel a apreciat că sancțiunea disciplinară, în acest caz, a fost aplicată mod nefondat și ilegal.

Referitor la ordinul nr. 74 din 27 mai 2019 ”Cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare”, a fost reținut că, în temeiul acestuia, Anișoara Cimil a fost sancționată disciplinar cu mustrare aspră pentru o pretinsă abatere disciplinară constând în neîntreprinderea măsurilor în vederea asigurării secției cu medicamente de prim ajutor în caz de șoc anafilactic.

La caz, IMSP Spitalul Clinic Traumatologie și Ortopedie nu a demonstrat cu probe pertinente că pretinsa abatere a avut loc în genere, în situația în care din

declarațiile martorului Cristina Baroncea și notele explicative oferite de angajații IMSP Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie, rezultă înlocuirea medicamentelor din trusa ”antișoc” cu medicamente analogice, conținând aceleași substanțe active. Totodată, în ziua constatării presupusei abateri disciplinare reclamanta se afla în concediu.

Și această sancțiune disciplinară aplicată reclamantei, în viziunea instanței de apel, a fost aplicată în mod nefondat și ilegal.

În consecință, instanța de apel a concluzionat că, actele preparatorii care au precedat emiterii ordinului nr. 95-p din 21 iunie 2019 urmează a fi apreciate critic, iar IMSP Spitalul Clinic Traumatologie și Ortopedie nu a făcut dovada că preținsele abateri disciplinare au fost comise în realitate de Anișoara Cimil și că sancțiunea sub formă de concediere a fost aplicată în mod justificat.

La 22 ianuarie 2021, IMSP Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie, a declarat recurs împotriva deciziei din 24 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și menținerea hotărârii primei instanțe.

În susținerea recursului a invocat că, la examinarea cauzei în ordine de apel instanța nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și a interpretat în mod eronat legea.

La 15 martie 2021 (prin poștă electronică), Anișoara Cimil, reprezentată de avocatul Romanaș Marian, a depus o referință la recursul declarat de către IMSP Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie, solicitând considerarea acestuia ca fiind inadmisibil.

Prin încheierea din 19 mai 2021 a Curții Supreme de Justiție, recursul declarat de IMSP Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie a fost considerat admisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) al Codului de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că decizia recurată a fost pronunțată la 24 noiembrie 2020, expediată părților la 17 decembrie 2020, fără a se cunoaște cu certitudine data recepționării de recurentă. Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei instanței de apel, la 22 ianuarie 2021, în termenul stabilit de lege.

În corespundere cu art. 444 al Codului de procedură civilă, recursul s-a examinat fără înștiințarea participanților la proces. Astfel, Colegiul a decis inoportună invitarea acestora, întrucât argumentele expuse în cererile de recurs au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței verificarea legalității hotărârii atacate. Totodată, toate punctele de drept care puteau exista în această cauză pot fi cercetate și soluționate în mod adecvat pe baza înscrisurilor prezente la dosar. În plus, recurenta și intimații au avut ocazia să își prezinte poziția în scris și să răspundă la concluziile părții adverse. (*mutatis mutandis*, cauza Auza Vilho Eskelinen și alții vs. Finlanda, hotărârea din 19 aprilie 2007, § 72 – 75)

Subsidiar, în § 26 – 27 ale deciziei Curții Constituționale nr. 95 din 19

decembrie 2016 privind excepția de neconstituționalitate a articolului 444 al Codului de procedură civilă, Curtea a statuat că în cazul procedurilor care au ca obiect autorizarea unui apel sau care consacra verificarea unor aspecte de drept, și nu de fapt, sunt îndeplinite condițiile articolului 6 din Convenție chiar dacă instanța de apel sau de recurs nu oferă reclamantului posibilitate să se exprime în fața sa, în persoană. Iar, în esență nu este afectat accesul liber la justiție.

Verificând hotărârea contestată în raport de criticile formulate, în limitele controlului de legalitate și temeiurilor de drept invocate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de IMSP Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie întemeiat și care urmează a fi admis, casată decizia recurată cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) al Codului de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

Pe parcursul examinării cauzei în fazele procesuale anterioare s-a constatat cu certitudine că temei pentru adresarea Anișoarei Cimil în instanță a servit faptul demarării unei anchete de serviciu în privința ei, suspendarea din funcțiile deținute și ulterior cu concedierea în temeiul art. 86 alin. (1) lit. g) al Codului muncii.

Examinând acțiunea cu privire la constatarea încălcării dreptului la muncă, anularea ordinului de concediere, încasarea plăților salariale și repararea prejudiciului moral, prima instanță a ajuns la concluzia despre netemeinicia acesteia și respins-o, reținând în susținerea concluziei sale că ordinul de concediere a fost emis în conformitate cu legea, ținându-se cont de faptul că Cimil Anișoara nu era la prima abatere disciplinară, ordinele de sancționare disciplinară nefiind contestate de ea. În fond, instanța a reținut că constatarea abaterilor disciplinare a fost făcută în cadrul unei anchete de serviciu, prerogativă ce aparține angajatorului, în cadrul căreia reclamantei i-a fost oferit dreptul să formuleze și să susțină toate opiniile în vederea apărării drepturilor sale, să prezinte probe, posibilități de care Cimil Anișoara nu s-a folosit.

Totuși, examinând cauza în ordine de apel, Curtea de Apel Chișinău a decis admiterea acțiunii înaintate de Cimil Anișoara, expunându-se referitor la legalitatea ordinelor de sancționare disciplinară emise anterior concedierii, iar concluzionând asupra ilegalității acestora, instanța de apel a anulat ordinul de concediere.

Instanța de recurs atestă că sub acest aspect, decizia instanței de apel este eronată, iar concluziile instanței sunt bazate pe interpretarea eronată a legii.

Colegiul lărgit evidențiază că deși, aparent, instanța de apel corect a concluzionat despre necesitatea verificării legalității sancțiunii disciplinare aplicate anterior, în realitate, a ieșit din limitele acțiunii formulate și din limitele apelului.

În corespundere cu prevederile art. 240 coroborat cu art. 373 al Codului de procedură civilă, soluțiile instanțelor de judecată trebuie emise în limitele pretențiilor din acțiune, iar controlul legalității și temeiniciei acestor soluții, în ceea

ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii, se efectuează în limitele indicate de partea care își exercită dreptul de atac.

Cu acest prilej, instanța de recurs consideră necesar de a explica că în cazul concedierii salariatului din motivul încălcării repetate a obligațiilor de muncă, instanța urma să verifice dacă la aplicarea *repetată* a sancțiunii disciplinare angajatorul a ținut cont de gravitatea abaterii disciplinare comise și de alte circumstanțe obiective, dacă a fost respectat termenul de aplicare a sancțiunii disciplinare, dacă concedierea a avut loc cu consultarea prealabilă a organului sindical ș.a., adică respectarea dispozițiilor art. 206-211 al Codului muncii.

La caz, limitele impuse de legea procesuală au fost extinse de către instanța de apel și în loc să verifice *legalitatea sancțiunii disciplinare aplicate anterior* (ordinul nr. 74 din 27 mai 2019) și nicidecum să extindă controlul legalității și asupra primei proceduri disciplinare (ordinul nr. 93 din 10 august 2018), mai mult ca atât să se expună asupra oportunității *ambelor ordine de aplicare a sancțiunii disciplinare*.

Totodată, Colegiul lărgit, din modul în care a fost expusă concluzia instanței de apel, atestă că la emiterea soluției la caz, aprecierea probatoriului livrat de părți și administrat în cadrul dezbaterilor judiciare, a fost una arbitrară. Or, în ipoteza verificării în exclusivitate a legalității procedurii disciplinare, finalizată prin emiterea ordinului nr. 74 din 27 mai 2019, instanța de apel avea la dispoziție toate actele acestei proceduri, prezentate de angajator, și absolut eronat a concluzionat despre insuficiența probatoriului în susținerea poziției angajatorului.

IMSP Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie în calitatea sa de angajator a prezentat la materialele cauzei un șir de probe pe care le consideră pertinente poziției sale, iar instanța urma se le supună unei analize la verificarea legalității ordinului de aplicare a sancțiunii disciplinare. În orice caz, nici un fel de probe nu au pentru instanță o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor.

Așadar, prin depășirea limitelor examinării cauzei, redate mai sus, se constată că instanța de apel a emis o decizie contrară cadrului legal și care nu poate fi menținută. Or, prin prisma principiului contradictorialității și egalității în arme, instanța de apel era obligată să asigure un echilibru just a intereselor ambelor părți implicate în proces. În esență, motivarea Curții de Apel Chișinău a pus-o într-o situație de dezavantaj pe IMSP Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie față de adversarul său (a se vedea cauza Donadze vs. Georgia, hotărârea din 7 martie 2006, § 35 – 36).

Constatând toate cele relatate supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, conturează o opinie tendențioasă a instanței de apel de reținere și însușire a argumentelor Anișoarei Cimil, fără a da o apreciere tuturor probelor în ansamblu, fără a răspunde la toate temeiurile invocate de părți și în limitele admisibile stabilite exhaustiv de lege, ignorând nemotivat unele afirmații și situații certe sau cel puțin nemotivând prevalarea unor circumstanțe, pe care s-a bazat soluția emisă, asupra celorlalte probe existente la dosar.

La fel, Colegiul lărgit evidențiază că la rejudecarea cauzei urmează să se facă o delimitare, prin prisma și în limitele pretențiilor reclamantei Cimil Anișoara cu privire la constatarea încălcării dreptului la muncă în calitate de medic și în calitate de șef secție și cu privire la concedierea din ambele funcții deținute, în aplicarea sancțiunii disciplinare în legătură cu exercitarea profesiei de medic și/sau în legătură cu exercitarea funcției administrative de șef secție.

Considerațiile de mai sus sunt suficiente pentru a stabili că erorile judiciare analizate în speță sunt esențiale și nu pot fi corectate în această fază. Or judecarea recursului, exercitat conform rigorilor impuse de art. 432 alin. (1) al Codului de procedură civilă, are caracter devolutiv numai pentru problemele de drept material și procedural.

În acest caz, art. 442 al Codului de procedură civilă prevede că în ordine de recurs nu pot fi administrate probe noi, ceea ce consolidează poziția susmenționată. Așadar, omisiunea instanței de apel de a aprecia toate probele în ansamblu, precum și de a examina cauza în limitele admisibile de lege, conduce inevitabil la încălcarea garanțiilor unui proces echitabil, din moment ce poziția expusă de IMSP Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie, într-un mod efectiv, nu a fost analizată.

Prin urmare, ținând cont de faptele din speță, de argumentele părților și de constatările de mai sus, Colegiul judiciar consideră că a examinat principalele întrebări juridice puse în cerere și că nu este necesar să se pronunțe separat în privința motivelor invocate în acțiune.

Acestea, în esență, nu au forță juridică de a influența prezenta soluție pe caz și relevanța lor va putea fi supusă unei aprecieri juridice la o nouă rejudecare a cauzei (a se vedea, *printre alte autorități*, cauzele Kamil Uzun vs. Turcia, hotărâre din 10 mai 2007, § 64; Centrul pentru Resurse Juridice în numele lui Valentin Câmpeanu vs. România (Marea Cameră), din 17 iulie 2014, § 156).

Astfel, din considerentele arătate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul declarat, de a casa decizia din 24 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, iar reținând că erorile procedurale admise nu pot fi corectate de instanța de recurs, cauza urmează a fi remisă la rejudecare, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei, instanța urmează să examineze speța în întregime în cadrul unor proceduri noi, în vederea respectării dreptului părților la un proces echitabil, în special, cu respectarea limitelor legale și în partea aprecierii juridice a observațiilor lăsate fără răspuns (a se vedea, *spre exemplu* impactul considerentelor instanței de recurs la o nouă reexaminare, cauzele Victor Harovschi vs. Moldova, hotărâre din 18 noiembrie 2008; Dimitar Yordanov vs. Bulgaria, hotărâre din 06 septembrie 2018, § 52 - 53).

Având în vedere cele expuse și în conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) al Codului de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de IMSP Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie.

Se casează decizia din 24 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău emisă în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Anișoara Cimil împotriva IMSP Spitalul Clinic Traumatologie și Ortopedie cu privire la constatarea încălcării dreptului la muncă, restabilirea la locul de muncă urmare a eliberării nelegitime și repararea prejudiciului material și moral și se remite cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Galina Stratulat

Dumitru Mardari

Iurie Bejenaru